

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:
A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“
kibovítást képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban,
sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona,
vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:
Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,
mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadó-
hivatalba küldendők.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A Budapesten járt soproniak.

Sopron, 1895. április 8-án.

Lapunk vasárnapi számában bő és részletes táviratokat közöltünk annak a küldöttségnek budapesti utjáról, a mely küldöttség Wekerle n él járt tisztelegni, átnyujtván neki Sopron sz. kir. város díszpolgári oklevelét.

Távirataink beszámoltak arról is, hogy milyen őszinte és mennyire felemelő volt a találkozás, a melyben a volt miniszterelnök, mint polgár került a polgárok elé és a középpontban eléggé jól nem ismert, gyakorta félre is ismert város hozzátartozójának vallotta magát.

Wekerle nyilatkozata általánosságban is figyelmet keltő. Ennunciációja, a polgári házasság behozatalának egyik sürgető motívumáról, arról adott újra bizonyosságot, hogy azoknak türelmetlensége, hogy azoknak tulságos beavatkozása tette szükségessé a törvényt, a kik az államot és csakis ezt megillető jogokat, immáron semmibe se vették.

Szükség volt e reformokra, mert ezek előrehaladását jelentenek — mondá a liberális eszmék nagy uttörője, — szükség volt a reformokra, amanyag erkölcsi motívumokon kívül, a melyek behozatalukat a legnagyobb nehézségek ellenére is parancsolóvá tették, a demokratikus törekvések utjának egyengetésének czéljából is.

Am volt e nyilatkozaton kívül Wekerle szavaiban egy másik olyan passzus is, a mely az ő ajkáról föl-
beesnek nekünk. Mert kulturájára mindenkoron büszke lehet mindenki. De fölöttébb büszkélkedővé tesz a kultura és a műveltség birtoka, ha annak intenzív voltát azok is elismerik, a kik a szellemi javak bőségében dúslakodnak. A mikoron Wekerle elismerően szól arról, a mit a magunk individualis törekvésének eredményeképpen szereztünk meg, akkor mi fölemelt fejvel nézhetünk mindenkinek a szeme közé, a ki maradisággal vádol bennünket.

De nem is a maradiság az, a mit rajtunk kivetőnek találunk. Mindenki tudja, a ki sopronival összekerül, hogy műveltségünk, izlésünk, olvasottságunk olyan magas fokon áll, a melyre nem sok magyarországi város polgársága jutott el. Műveltségünk olyan van, mintha itt párosodnék legbensőbbben a nyugoti kultura a magyar józan észszel. De modorunk kissé nyers; rátartóság vagyunk és azt hisszük, hogy minket mindenki kicsufol nemzeti érzelmeink hiányosságáért. Modorunkból és rátartós magunkviseletéből eredt az, hogy nem tudtuk kedveskedéseinkkel megnyerni a középpont intező faktorait és mindig lemondással tekintettünk mindenre, a mit a fővárosból voltunk kapandók.

A mult hét utolsó napján Budapesten járt küldöttség fogadtatása talán ebben is fordulót jelent. A küldöttség azzal a felemelő tudattal tért vissza, hogy oda fenn a középpontban ismerik a soproniak értékét és nagy súlyt fektetnek érdekeik biztosítására. Tárt karok, biztató, nyájas szavak fogadták a küldöttséget mindenütt.

Wekerle kiemelte, hogy ismeri azokat a küzdelmeket, a melyek a szabadelvű eszmékre városunkban is vártak, és méltányolja nehéz harcok árán megvívott diadalainkat. Erdélyi a legbiztatóbb szavakkal szólott a nemsokára felépítendő törvénykezési palotáról és Daniél Ernő meleg érdeklődésének adott kifejezést ama régi óhajlásunk, de nagy nehézségekkel küzdő óhajlásunk iránt, hogy Pozsonnyal és ez uton Felső-Magyarországgal direkt összeköttetésbe kerüljünk. A miniszterek mindenik szavából kiérezte a küldöttség, hogy nagy súlyt helyeznek odafenn Sopronra és a mennyiben itt-ott törekvéseink vagy várakozásaink nem teljesültek, ez csak azért történt, mert magasabb érdekek és az általános közjólét parancsai előtt háttérbe kellett szorulnia lokális érdekeinknek. Megnyugvással és őszinte örömmel tapasztalta a küldöttség minden tagja, hogy igen is ismerik odafenn Sopron hazafiságának, kulturájának és szabadelvű törekvéseinek becsét és teljes méltánnyalattal vannak minden iránt, a mit a magyar állameszmének, a nyelv diadalának, a szabadelvű eszmék előhaladásának érdekében őszinte jóakarattal teszünk itt, a hol a magyar állameszmének ellenségei nagyon közel vannak, a hol magyar nyelv jelentőségének elismerése ellen természetes gátak emelődnek és a hol a szabadelvű eszmék terjedése ellen a megvetendő és piszkos eszközök legválogatottabbjaival küzdenek.

Es tapasztalta a küldöttség hazafias örömmel mindenfelé azt is, hogy meg-

TÁRCZA.

A hivatal egere.

— A „Soproni Ujság“ eredeti tárczája. —
Írta: **Tenus Tivadar.**

Borotvált, fakó arcát előre nyujtván apró, mélyen beesett szemével erősen pislogatva úgy szaladt abban a fényes, terjedelmes palotában, mint az egér.

Az egyik elkezdte, a többi utána mondta s egyszer csak azt vette észre, hogy mindenki a hivatal egerének nevezi. Nem bánta, a mint nem törődött ő semmi egyébvel, csak a főnök haragjával. Az életutra kidobott ember volt, a kit mindenki megrughatott, a kibe mindenki belebotlott, korholt, eltaszított s nem akadt senkije, a ki megvédte, megoltalmazta, felemelte volna.

Diogenes volt, hordó nélkül.

Valakiről egy kicsike, két szobás ház szakadt reá s onnan járogatott a város végéről a hivatalba.

Mindig egyforma, kopott fekete szalonkabátban látták s mindig egyforma, közömbös arccal, mélyen az indulatnak, vagy szenvedélynek legkisebb jele sem látszott.

A társaságot, az embereket kerülte s még a hivatalban sem szeretett másokkal érintkezni. Korán reggel, mikor a nagy város merev testébe az élet kezdett visszatérni, apró, siető léptekkel futotta végig az utcákat s keresztül botorkálva a söprögő hivatalszolgákon, bevonult szobájába.

Csak ketten dolgoztak abban a teremben. Társa is hasonló korban volt s azzal egyeztetve össze a lemásolt iratokat. Ez volt egyedüli munkájuk. Mig körülöttük futottak, dolgoztak, fárad-

tak az emberek, az alatt a nagy sarokszobában csendes nyugalommal olvasták a letisztázott iratokat s javították a hibákat. A kétszárnyas ajtón keresztül a hangok, mint zavaros hullámok görögtek végig s ezt a zsbongó zümmögést már úgy megszokták a szomszédteremben dolgozók, hogy ha abbahagyták az olvasást, szinte megzavarodva szakították félbe munkájukat.

Napestig elüldögélt élen, a hivatalban.

Mikor gyanította, hogy a szomszéd teremből már mindenki eltávozott, akkor csendesen kinyitotta az ajtót és félénk óvatossággal bedugta fejét s ha megbizonyosodott, hogy már nincs ott senki, belépett a szobába s hátrattett kezekkel végigjárta kétszer. Kevés ideig még várakozott s aztán a második szobánál, majd később a harmadik teremnél ismételte ezt a jelenetet.

Es hogy nem volt már ott senki, eltávozott az utolsó dijnok is, becsukta a külső ajtót s a nyitott termek során keresztül-kasul járkált, hátra tett kezekkel, szemével folyton pislogatva. Később a nyitva hagyott fiókoknak esett és sorjába előszedte az üres tentásüvegeket, elhasznált tollakat s azokat mind feltékeny gondossággal kabátja hátsó zsebébe csuszattatta. Miatta akármicsoda értékes tárgy lehetett a fiókban, nem nyult hozzá, de az üres tentásüveget, azt elvitte. S a hosszú, bomlályos, unalmas délutánokon asztala fölött megörbödve íromappáját telerajzolta fantasztikus vonásokkal; sokszor csak egy nevet irt oda s azt másolta utána vagy százszor. Takarításkor a szolgáló már szó nélkül eszerelte ki a beirt lapot. Néha néha megmutatta a többieknek; nevettek rajta s egypár óránegyedig emlegették is, azután napirendre tértek.

Kint, ha felgyújtották a gázlámpákat s vöröses fényük beömlött a falak mentén elhuzódó polcokra rakott iratesomókon, akkor a hivatal egere is szedelőzködött. Hátsó zsebeiben az üvegek csörömpölve verődtek egymáshoz s a melléjük szórt tollak éles zizegő hangot csaltak ki belőlük, a mint a széles mozaikkal kirakott folyosón végig rohant s a lépcsőn lefelé futott.

Sohasem tudta senki, hogy mire jó az öregnek ez a sok tentásüveg és régi toll.

Egyszer ezt is megtudták: a halála óráján mondta el.

Öreg társa látogatta meg havonként egyszer, mikor nyugdíjba ment, hogy a nyugdíját helyette felvegye. Még pénzért sem szeretett emberek közé menni.

Egy ilyen látogatás alkalmával nagyon rossz börből találta a hivatal egerét. Fakó arca ólom-szint mutatott, míg halántéka körül viaszszárga folt látszott. Az ágyon feküdt, mélyen betemetve a vörösesikos, perkál párnaczihába.

Mikor meglátta társát, kezével bágyadtan intett.

— Nem kell már amice semmi! A halál fogja helyettem a nyugdíjat felvenni.

— Hohó! nem úgy van az! Nem azért szolgáljuk negyvenhárom évig a magas államot, hogy a nyugdíjat csak egy pár hónapig élvezhessük. Élni fogunk, még pedig sokáig! — biztatta a meghalni készült.

Az egér szomoruan mosolygott.

— Nekem már approbálták a darabom, mindjárt expediálják is, ne vesztegessük hát az időt, hanem egyeztessünk.

(Vége következik.)

nyitlak előtte bizalommal teljesen a szívek mindenütt, a merre csak Fabiny Teofil járt a küldöttség élén. A bizottság mindenik tagja újabb is elmondja azt a jól ismert tényt, hogy Sopron jelentőségének elismerése, hogy Sopron törekvésének méltánylata azóta általános, a mióta Fabiny Teofil, ez a kiváló karakter, atyai szeretettel van rajta, hogy eloszoljanak a régi föllegek és városunk abban a világitásban álljon a világ előtt, a melyben állnia kell, a melyben a magyar hazafiság és igazi liberális és demokratikus törekvések lesznek a város ismertető jelvényei.

A Budapesten járt küldöttség minden tagja nagy lelki örömmel beszéli újabb és újabb is azt az általánosan ismert tényt, hogy Fabiny Teofil kipróbált hazafiságának egész erejével küzd fáradhatatlanul városunk érdekei mellett és a legnagyobb vagy a legkisebb neki mindegy, hogy érvényesítse befolyását és szavát a mi jóvoltunkra, a melynek nincsen erélyesebb védelmezője nálánál. —f.

Politikai hírek.

Sopron, 1895. április 6-án.

A magyar miniszterelnök Bécsben. Nem rendes levelezőnk utján jutottunk e közleményhez: Bánffy báró miniszterelnöknek jelenlegi bécsi utazása mindenek fölött arra volt szánva, hogy megállapíttassék a delegációk ülésének ideje és a magyar országgyűlés mindkét házának munkaprogramjáról jelentés tételük ő felségének. Egyes gyakorta jól értesült politikai körökben azt beszélik, hogy a miniszterelnök szívére tette ő felsége előtt azt is, hogy tekintettel a politikai helyzetre, tanácsos lenne az öszre feloszlatni a képviselőházat és elrendelni a képviselő választást. Allitól az ez az eszme abból az alkalomból merült föl, hogy több oldalról portálják azt az alaptalan vádat, miszerint a szabadalvú kormány egyházpolitikája ellentétes a nép nézeteivel és vágyával. A kormány jól tudja, hogy ezt a vádat csak a klerikális tábor híreszteli, impulzust nyervén rá a népeket azon rétegéből, a melyet a vallásnak megsértett dogmáival ő maga felizgatott, és épp azért mert ezt tudja, bátran áll a választók elé. Bánffy nyíltan, férfias bátorsággal akarja a szabadalvú pártnak és az abból kikérült kormányának tetteit és intézkedéseit a választók bírálata elé tárni. Bánffy nyílt és férfias elhatározását teljesen jóváhagyólag veszik tudomásul a szabadalvú és párttöredékek, továbbá a főrendiháznak komolyan számot tevő katolikus elemei. Azt is mondják, hogy a kihallgatáson szóba került a Hentzi-szobor ellen elkövetett merénylet is. A miniszterelnöknek sikerült a királyt minden tekintetben megnyugtanni az ügy jelentéktelen voltáról.

Agliardi a herezegprimásnál. A Hiercsarnok jelenti, hogy Agliardi pápai nuncius f. hó 20. és 22-e között látogatást tesz Vaszary herezegprimásnál Esztergomban. E látogatás állítólag összefüggésben van azzal a pástorlevéllel, a melyet az osztrák és a magyar püspöki kar készült pünkösdre kibocsátani.

Az irodalmi kör szombati estélye.

1895. április 8.

Szombaton megtartotta végre az irodalmi kör azt az estélyt, a melynek keretében Pázmándy Dénes, országgyűlési képviselő, a vidéki magyar színészet jövőjéről kívánt értekezni.

Az irodalmi kör elnöksége elfogadván Pázmándy ur szíves ajánkozását, márczius hó 27-ére tervezett estélyének keretében biztosította előadásának az első numerust. Az estélyt azonban nem lehetett megtartani, mivel Pázmándy a képviselőházi tárgyalások tartóztatták Budapesten, így maradt az előadás folyó hó 6-ára.

Az irodalmi kör igazgató-tanácsát, elfogadván Pázmándy ajánkozását az előadás tartására, bizonyára azon törekvés vezette, hogy legyen alkalmuk meghallgatni a soproniaknak is, a vidéki színészet ügyében napirendre került kérdések megoldása körül egy olyan embernek nézeteit, a ki a magyar színészet ügyével évek óta foglalkozik és a ki európai műveltségénél fogva ezt az ügyet, objektíve, tárgyalmi leginkább hivatott. A soproni hat hónapos magyar szezon mellett nem kívánt Pázmándyval agítálni az irodalmi kör. Ott a zöld asztalnál és attól távol a kör vezetőinek elméjében egyetlen pillanatra sem fogamzott meg annak gondolata, hogy Pázmándy azért kéri, mert idegen

erővel könnyebb vagy legalább is kényelmesebb küzdelmet kezdeni. . . . Mégis csodálatos, hogy sokan, mennyire féltek Pázmándy előadásától! . . .

Ha majd valamikor, talán nem sokára, szóba kerül a döntő fórum előtt az a törekvés, hogy Sopronban hat hónapos magyar ivad legyen, semmivel sem lehet majd annyira erősen visszatolni azt a törekvést, mint hivatkozással arra a feltűnő absentiára, a melynek folytán Pázmándy előadásán csak azok nem voltak ott, a kik egyébként abban a sorban járnak, a hol a hat hónapos ivadott kívánják! . . .

Mert, hogy Augustinetz Antal bárót nem vonzotta Pázmándy előadása, azt értjük, mivel tudjuk, hogy a báró erős konservatívizmussal dolgozik a mellett, hogy továbbra is csak a három hónapos évad maradjon. De az már nagyon is feltűnő jelenség volt, hogy a soproni magyar szezon kibővítése körül döntő faktorok nagy része távollétével tündökölt, és talán leghangosabban bizonyítottak a mellett, hogy mennyire érett már meg a közhangulat nálunk arra, hogy innen a német muzsát már mostan kirekesszük.

Am a milyen csekély mértékben érdeklődtek a három hónapnál hosszabb időnyt követelő magyarok az előadás iránt, épp oly mértékben vonzotta az a hölgyvilágot, a mely a kaszinó kisebb termét zsufolásgal megtöltötte és folytonos figyelemmel kísérte Pázmándy, a szellemes közörmek, egy óráig tartó előadását.

Pázmándy nem mondott — a mitől sokan féltek is — háragos mennykövekkel és villámokkal szaturált vezérezikket arról, hogy Sopronban így, meg úgy kell hat hónapos szezon csinálni, mert különben a furor hungarikus földrengéssel elsöpör bennünket a föld színéről. Nem. Pázmándy arról értekezett, hogy miként lehessen biztosítani Sopronban is hat hónapos magyar szezon, hogy ez művészi szempontból minden igényeknek megfeleljen. Szellemesen, nagy objektivitással, mindenki figyelmét lekötő sokoldalúsággal szólt a színházak nagy feladatáról, a mai kor követelményeivel szemben. Előadta, számadatokkal igazolván tejegetéseit, hogy az államnak kell segédkeznie, anyagi segítséget nyújtani arra, hogy a vidéki középpontokban nemzeti színházak emelkedjenek, a melyek a nemzeti művészetnek és kulturának legyenek világosságát terjesztő otthonai.

Nagy figyelemmel hallgatta a közönség Pázmándy előadását, a melyért tapsokkal és éljennel jutalmazták az előadót.

Pázmándy szép előadása után gyors tempóban következtek a program többi pontjai, a melyek irodalmi és művészi szempontból egyaránt olyan magas fokon állottak, hogy maga Pázmándy is alig győzte dicsérő és elismerő nyilatkozatokkal.

Havas Elvira kisasszony Tell Vilmosból énekelte Matild románát művészi tökélyvel. Szép hangja, ének tudása diadallal győzte le a partie nehézségeit és ezért is, meg a később elénekelt magyar dalokért sok tapsot kapott. A kisasszonyt nővére Havass Alice kísérte zongorán finom diskrezióval.

Altdörffer Viktor a kiváló mester ez estén avatta fel az új zongorát. Két darabot is játszott: Chopin, cis-moll scherzoját és as-dur Polonaisét, — majd mikor fellhangzott az erős taps és az éljen, a művész ráadott még egyet. Altdörffer nagy művészetét újabb nem boncoljuk.

Végezetül Vojtkó Pál, a kör titkára, olvasva fel egyik igen kedves novelléjét: Tinike apáca lesz. A novellének hangja, kompozíciója és előadása egyaránt megkapó, lebilincselő volt és sok tapsot biztosított a jeles szerzőnek.

Előadás után társas-vacsora volt az elsőemelti étkezőben. Makkai zenekara muzsikált. Közben egy pár toaszt is volt. Dr. Deszkássy, a kör vezető alelnöke, mondta az elsőt Pázmándyra a ki a maga és szereplő társai nevében mondott a körnek köszönetet, a kedves vendéglátásért. Dr. Berényi Pál, a kör főtáskára, Havass kisasszonyokra és Altdörfferre emelte poharát. Majd ismét Dr. Deszkássy szólott éltetvén a kör közönségét.

Tizenegy óra felé tánczra kerekedett a fiatalság és járta vigan hajnalhasadásig.

F. —

A kerületi betegsegélyző-pénztárról.

Nagy a betegállomány a soproni kerületi betegsegélyző-pénztárnál. Ugyanis az év első napján 198 pénztári tag volt gyógykezelés alatt, míg a tegnapi nappal a betegállomány 281-re szökkenett fel. Gyógykezelés alatt áll 227 férfi, 40 nő és 14 önk. tag.

Miután a pénztár napi betegállománya új évtől fogva állandóan 220 és 250 közt váltakozott,

s mert a pénztár tagjainak száma a tőli hónapokban a legcsekélyebb s így a jövedelem is havonként 2000 koronával kisebb, valóban senkit sem lephet meg, hogy a pénztárnak az év első negyedében legalább 4000 koronával több kiadása volt mint bevétele.

Ha mégis a betegállományral összekötött roppant kiadásokat a pénztár fedezni tudja, annak köszönhető, hogy a múlt év végén 7600 korona készpénze maradt fenn, mely összegből a f. év első negyedében felmerült kiadás-többletet fedezheti.

E helyen nem mulaszthatjuk el azon sajnálatra méltó körülményre reá mutatni, hogy a bejelentésre kötelezett munkaadó urak daczára annak, hogy a pénztár már a harmadik évében működik, máig is számtalanszor elmulasztják alkalmazottak belépésének bejelentését, sőt számosan valótlán munkába lépési időpontot jegyeznek be a bejelentési lapon, mert a hetijárulékok a munkába lépés napjától fizetendők.

Ebből kifolyólag utalnunk kell arra is, hogy az 1891 évi XIV. t.-cz. 26 §. a munkaadót 20 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, a járulékoknak egész sajátjából való megfizetésével rendeli büntetni. Azon esetben pedig, ha a bejelenteni elmulasztott alkalmazott megbetegedik, az egész ápolási költséget, táppénzt a munkaadónak kell megfizetni. Ép a közel multban történt, hogy egyik iparos nem jelentette be alkalmazottját a pénztárnál s ezen mulasztásért csupán ápolási költség címén 216 koronát kell megfizetnie.

De a munkaadók részéről elkövetett számtalan mulasztásokkal szemben fel kell hívunk a rendőrfőkapitányság figyelmét, hogy a mulasztó munkaadó irányában járjon el most már teljes szigorral, mert mulasztók és hamis bejelentők meg büntetése folytán az ilyenek száma naponként szaporodni fog — s a pénztár kénytelen lenne, a járulékokat esetleg felemeltetni, pedig a rendszerető illetőleg a bejelentést pontosan teljesíteni szokott iparosokra nézve ez szerfölött sérelmes volna.

A győri kerületi tornaverseny.

— A versenyprogramm. —

A győri verseny nagybizottsága már megküldte a győri, pozsonyi és székesfehérvári tanterületek iskoláinak a tornaverseny tervezetét, illetve programját. A soproni középiskolák igazgatóihoz és Sopronvármegye tanfelügyelőjéhez. Szabó Károly kir. tanácsoshoz, ma érkezett a verseny előrajza, mely a következő:

Az 1895. évi május hó 30. esetleg 31-én Győrött tartandó kerületi tornaverseny tervezete.

Május 29-én (lehetőleg délután) a vendégek érkezése és elszállásolása. Este 7^{1/2} órakor a helybeli iskolák tanulójának hangversenye a színházban. Május 30-án reggel 8 órakor gyülekezés a Szedres-ben, majd indulás a versenyre. Együttes próba (felvonulás, felállás oszlopokba, szabadgyakorlatok, felállás a szergyakorlatokhoz és az egyénekenkénti versenyek kijelölése.) Délután 1 órakor gyülekezés a Szedresben, elindulás a versenyre. A verseny 2^{1/2} órakor kezdődik. Győr 1895. április 5-én. Gróf Laszberg Rudolf, Győr vármegye és Győr sz. kir. város főispánja, Zechmeister Károly, kir. tanácsos polgármester, a verseny-bizottság elnökei. Dr. Veszprémi Vilmos, jegyző, Lasz Samu, pénztáros. A verseny műsora a következőképen van összeállítva:

1. Felvonulás I—VIII. osztály. 2. Felvonulás I—IV. osztály. 3. Szabadgyakorlatok I—IV. osztály. 4. Felvonulás V—VIII. osztály. 5. Szabadgyakorlatok V—VIII. osztály. 6. Rendgyakorlatok; egyes intézetek versenye. 7. Sziertornázás V—VIII. osztály. 8. Kötélhuzás I—IV. osztály. 9. Egyes tanulók versenye. 10. Sík- és akadályfutások versenye. 11. Játékok, intézetek szerint. 12. Csónak-verseny. 13. Díjak kiosztása. 14. Elvonulás.

A verseny műsoron kívül az egyes iskolák megkapták a versenyre vonatkozó részletes értesítést is.

A szervező-bizottság elnöke: Németh Antal dr., kir. tanácsos, győrtankerületi főigazgató, Lenner Emil főreáliskolai és Acsay Xav. Ferencz főgimnáziumi igazgatóval együtt legközelebb tiszteleg Wlassics Gyula dr. közokt. miniszternél és őt a győri versenyben való részvételre kéri föl.

A versenyben a Dunántulnak 41 középiskolája és vagy 10 preparandiája vesz részt.

Napi hírek.

— **Miniszteri biztos.** Az autonóm felekezeti középiskolák folyó évi rendes érettségi vizsgálataihoz kiküldött miniszteri biztosok közül, Dr. Fröhlich Izidor budapesti egyet. ny. r. tanár, jön a dunántuli ág. ev. egyház kerület soproni főgimnáziumába.

— T
érdemes el
bíróvá nev

törvényszél
helyezték á

viselő vas
Pázmándy
nevezetese
denről, a
mindenkor
nek közön
melyek a
Sopronból
Pázmándy
de közben
Budapestre

kedelemüg
esosnak i
Göpcse
dorfig,
Széles
egyháza
tésével Sz
dányra
Serezt
kőfejtő
lati enged
megjegyzé
vagy megf
gatást me
ezius 26-r
irta alá.

— A
Kadische)
izr. iskola
napirende
alapszabál

— A
sainkra m
amelynek
napig emi
annak eml
az egypto
napra van
teljes ün
kanap.

— A
helybeli b
órákor a h
alkalmából
Föt. Mar
megható v
voltak: V
vel és Ha
beli honvé
után a leg
redes ur m
zett hozzá
elvonult a

— A
ton este a
zós vacsor
ügyvéd üd
tolo tagjai
tásra; vég
hogy a da
Győrből. I
a védnökö
viszont dr.
a tagok ha
tek meg
Győry
Lajos. Kö
néhány jó

—
11—12-ig
ezred zene
ez volt a
közönség
szélén. A
toiletteik
Ked
lelkes Ha
zamatu ze
Géza, a k
Habro
ajánlott.

—
megyeháza
elhelyezés
apró hiv
Előbb az
tervben, a
ülésterme
később el
lnök tag

— **Takács Dénes** a helybeli törvényszék érdemes elnökét, mint hírlík, legközelebb kuriai bírónak nevezik ki.

— **Áthelyezés.** Fürst Sándor helybeli törvényszéki jegyzőt a görög kir. ítélőtáblához helyezték át.

— **Pázmány Dénes** országgyűlési képviselő vasárnap délután utazott el városunkból. Pázmány a délelőtt folyamán megnézte a város nevezetesebb helyeit és elra adatással szólott mindenről, a mit itt látott. Főbb ször is szelött és mindenkor elragadtatással, az irodalmi kör estélyének közönségéről és azokról a kiváló erőkről, a melyek a szombati estély sikerét biztosították. Sopronból Eszterházaán át Pomogyra óhajtott menni Pázmány, hogy megnéze a Hanyság-csatornát, de közben fölmerült körülmények haza sietteték Budapestre.

— **A sopron-pozsonyi vasut.** A kereskedelmiügyi miniszter Radó Kálmán v. b. t. tanácsosnak megadta a Ligetfalú állomástól Göpésény és Gáta állomásokhoz át Párdorffig, innen Nezsider, Winden, Széleskut, Feketeváros, Fehéregyháza, Sárcz és Kismarton érintésével Szárazvárra vagy Vülka-Pordányra vezető, továbbá az ezen vonaltól elágazó Séréztől kivonuló és a sz. margiti köfajtóig vezető vasutvonalra az előmunkálati engedélyt. Erről a törvényhatóságok azon megjegyzéssel értesítettek, hogy nevezetnek, vagy meghatalmazottjának az esetleg kért támogatást megadni ne terheltesse. A f. hó márczius 26-ról keltezett leiratot Vörös államtitkár írta alá.

— **A helybeli „Szent-Egylet“.** (Chevrakadische) f. é. ápril 11-én este, 1/2 7 órakor az izr. iskola épületben rendkívül közgyűlést tart. A napirenden a miniszteri leirat értelmében megejtendő alapszabály-változtatások állanak.

— **A peszach-ünnep.** Izraelita polgártársainkra ma este köszönt be a peszach-ünnep, amelynek egyik rituális rendelkezése, hogy nyolc napig enni kell a pászkát, a kovászatlan kenyeret, annak emlékeül, hogy Izrael fiait Mózes kivezette az egyiptomi fogságból. A peszach-ünnep nyolc napra van kiszabva; az első és az utolsó két nap teljes ünnep, a közbeeső négy nap teljes munkanap.

— **A honvéd-ujjonezok esküitéle.** A helybeli belvárosi templomban vasárnap reggeli 8 órakor a honvédujjonezoknak (400 ember) esküitéle alkalmából ünnepélyes isteni tiszteletet tartottak. Főt. Marász prépost-kanonok a szent mise után megható beszédet intézett a legénységhez. Jelen voltak: Vivenot ezredes-dandárnok segédtsíztjével és Habrovsky honvédezedes és a helybeli honvédezedes összes tsisztjei. Az isteni tisztelet után a legénység a laktanyába vonult, hol az ezredes ur magyar és német nyelven beszédet intézett hozzá, mire a legénység íletette az esküt és elvonult a dandárnok előtt.

— **A férfidalkör** egyleti estélye, szombaton este a „Nádor“-ban igen jól sikerült. A közös vacsora felett a kör védnöke, Nelky József ügyvéd üdvözölte a „férfidalkör“ működő és pártoló tagjait és lelkesítette a derék dalosokat kitarásra; végül azon reményének adott kifejezést, hogy a dalkör babékoszorozottan fog haza térni Győrből. Dr. Rátz Otto, a „férfidalkör“ elnöke a védnököt, Nelky urat éltette, az elnököt viszont dr. Arnhold Károly köszöntötte fel és a tagok harmonikus összeműködésére ivott. Beszéltek még Markóczy Imre, Schöll és Györy urak és igen humorosan Takács Lajos. Közbe-közbe Király Béla karmester néhány jól választott dalt énekeltetett.

— **Az első térzene.** Vasárnap délelőtt 11—12-ig a helyben állomásozó 76. sz. gyalogezred zenekara játszott a Széchenyi-téren. Ez idén ez volt az első térzene. Igen nagy és elegáns közönség hullámzott föl és alá a sétatér mindkét szélén. A hölgyek már be is mutatták szép tavaszi toilletejeiket.

Kedvező hatást tett a megnyitó darab, a lelkes Habrovsky-induló, igazi magyar zamatú zenemű, melyet szerzője, Szabados Géza, a kecskeméti zeneakadémia igazgatója írt, Habrovsky helybeli honvéd-ezredes urnak ajánlott.

— **Szűken a hivatalos helyiség** a vármegyeházán. Gondot okoz az új harmadik aljegyző elhelyezése a vármegyeházán, a mennyiben az apró hivatalos czellák egytől-egyig elfoglalják. Előbb az árványilvántartójának kihelyezése volt tervben, a ki állványával, levélesomóival a kisebb üléstermet lett volna elfoglaló. E tervtől azonban később elálltak s ujabbban az árvaszéki helyettes elnök tágas szobáját osztják vékony fallal ketté,

hogy új hivatal szobát kapjanak. Bizony itt az ideje, hogy nálunk is megépüljön valami hajléka Juszticiának, hogy a büntető törvényszék kihurczolkodván, helyet csináljon a szorítóknak kénytelen megyei hivataloknak!

— **Halálhír.** Wagner Mária 75 éves asszony, aki vasárnap még alamizsnát osztogatott szobája ablakából, ma délelőtt 10 órakor meghalt. Temetése szombán délután 3 órakor lesz, a színház-tér 3. sz. alatt levő gyászházból, az evang. temetőbe.

— **Bucsustély.** Szombaton este a „Pannonia“-szálloda egyik kisebb termében szűkebb baráti körben bucsuztatták el színházunk azon egynehány kedves tagját, melyek Komjáthy társulatától megváltak. Ezek névleg a kedves és bájos Kény Boriska, Gyürky Szeréna, Vidor Dezső és Szentes János. A kedélyes estély, mely bankettel vette kezdetét, a lehető legjobb hangulatban éjjel utáni 1 óráig tartotta együtt a társaságot. Vidor Dezső szellemes és mulattató toasztja nagy derűséget keltett, valamint Békéssy Gyula gyönyörűen énekelt magyar népdalait egészen elragadták a társaságot. Még egy Istenhozzá a társaságnak — a mielőbbi viszontlátásra! —.

— **Vesztett tárgy.** Folyó évi április hó 3-án a várkerületen, ötvös-utca, ujteleki-utca, evang. képezde mellett, vagy a Deák-téren egy értékes velencei arany mellű (Broche) vesztett el. Az ezen tárgyat megtaláló, ezennel felhívatik, hogy azt a Sopron város kapitányi hivatalában azonnal jelentse be és adja le, megjegyeztetvén, hogy részére a találoí díj e hivatalban letéve van. Sopron, 1895. április 6-án. Városkapitányi hivatal.

— **Nagy hangverseny Kapuvárott.** A „Soproni férfidalkör“ május utolsó szombatján Kapuvárott nagy hangversenyt rendez, mely iránt már is élénk érdeklődés mutatkozik. A tárgysorozat igen gazdag. Jeles quartettünkön Altdorfer, Russ, Straner, Suppancic kívül közreműködnek még: Arnhold Károly egy humorreszkjével, Ziermann theologus szavalattal. A hangversenyt táncz követi.

— **Vásár.** A május 7-ére eső iváni országos vásár miniszteri engedéllyel április 30-án fog megtartatni.

— **Hol vannak az örökösök?** F. é. február 14. a Bécs melletti Badenben meghalt 21 éves korában Windisch Mária, magyarországi, dörfli (Vasmegeye) születésű, hajadon, cseléd, Windisch az utolsó időben Leedorfban, főt 2. sz. a lakott és végrendelet hátrahagyása nélkül hunyt el. A kik a hagyatékra jogot tartanak, jelentkezzenek május 15-ig a badeni cs. kir. járásbírósnál annál inkább, mert különben a sopron-megyei árvaszekhez fog áttétetni az ügy. Ugyancsak a badeni járásbírósg hívja fel az érdekelteket az 1859. febr. 12-én elhalt Winkler Károly és az 1875. febr. 3. elhalálozott neje Winkler Borbálya hagyatékára jelentkezés f. é. június 28-ig. Érdekes, hogy a hagyatéki tárgyalás a halálozások után csak 36, illetőleg 20 évvel fog megtartatni.

— **Szörvavető-gép próba.** A nyitrai gazdasági egyesület f. hó 10-én Aitner Ferencz tormalosi bérlő birtokán az új szerkezetű Melicharfele szörvavető-géppel próbát tart. A próba időtartama délelőtt 10 órától délután 5 óráig. A t. gazdákat ezen czélszerű új szerkezetű gépek megtekintésére ezuton hívja meg az egyleti elnökség.

Táviratok.

Budapest. április 8. A Hentzi-szobor ellen irányított merénnyel gyanúsított Széless Adorjánt máig nem tudták kézre keríteni; azt hiszik, hogy Bécsben tartózkodik.

Bécs, április 8. A közös költségvetést megállapító közös miniszteri értekezlet április hó 17-én fognak tartatni.

Bécs, április 8. Bánffy báró miniszterelnök ma estére utazik vissza Budapestre.

Kassa, április 8. Balassa István báró, főrendiházi tag, ma itt meghalt.

Washington, április 8. Cleveland elnök ismételen kijelenti, hogy semmi esetre sem pályázik harmadszor az elnöki székre.

Budapest, április 8. (Gabonatözsde.) Buza őszre 7.01—03; Buza tavaszra 6.90—95; Buza május-juniusra 6.76—78; Rozs tavaszra 5.85—90; Rozs őszre 6.10—12; Tengeri május-juniusra 6.57—59; Tengeri július-augusztusra 6.62—63; Zab tavaszra 6.57—60; Zab őszre 6.06—08; Káposzta repeze augusztus-szeptemberre 10.45—55.

Buza-ajánlatok gyéren. Malmok tartózkodóak, enyhe. Daczára a vonatott üzletmenetnek buza csak 5 kr. clesőbban helyezhető el. A többi árukban kevés kereslet, tartós árak mellett. Idő: nagyon szép!

Nyilttér*.

Az egyöntetű árpatermesztéshez.

Az Oed. Ztg. 77-iki számában Steiner Samu soproni gabonakereskedő nyilatkozik, a gazdasági egyesülethez beadott egyöntetű árpatermesztésre vonatkozó indítványát illetőleg, ezen nyilatkozatban esekélységemre is tesz megjegyzést, mint aki ennek ellene beszéltem a közgyűlésen.

Erre vonatkozólag megjegyzem, hogy tévesen reprodukálta a lap felszólalásomat, mert én nem azt mondtam, hogy parasztpáért magasabb árt lehet elérni mint sörárpáért, hanem, hogy daczára a sörárpa magasabb árának, több jövedelmet hoz a parasztpárpa, amennyiben egy és ugyanazon talajban 320 kgr. maghozamot többet produkál a parasztpárpa 1200 □ öles holdankint és ezt az árukülömbözet felényire sem fedezi, ezért mondtam én hogy nem érdemes forcirozni a sörárpa termesztését. Csak, ahol dicslik, amugy is természetik, pl. Kövesd vidékén mint Steiner ur is mondja, nálunk pedig még a takarmányárpánál is silányabb magot ad, és jövedelem szempontjából hátrányosabb. Ezt mondtam és ezt helyeselték is nagyon sokan.

Vegye ezt Steiner ur tudomásul!

Vágh, 1895. apr. 5.

Steiner Ignác.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Sopron sz. kir. városi színház.

Igazgató: Komjáthy János.

Folyó-szám 92.

Bérlet 70 sz.

Kedden, 1895. április hó 9-én

Váljunk el!

Vigjáték 3 felvonásban. Irták Sardou Viktor és Najac Emil. Fordította Fáy J. Béla.

Vásári tudósítás.

Bécs-Ujhely, április hó 6-án. (Sertés-vásár.)

Felhajtatott összesen 1200 drb sertés. Ebből volt 523 drb magyar, 195 drb horvát, — drb boszniai és 82 drb szerb. Árjegyzések: malacz 14.00—17.00 frtig; süldő 18.00—25.00 frtig; teljes koru 26.00—31.00 frtig élve, páronkint 4% levonás; szürő-sertés 34—40 krig; hizott sertés 39—42 krig netto 1 kgr.-kint élve. Állás 4278 drb.

Soproni gabona-árak.

1895. április 8.

Buza 6.80—7.10; Rozs —; Árpa 10.7—50.7 Zab 7.20—7.30; Tengeri 0.00—; Széna 2.40—3.65 Szalma 1.40—1.60.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, április 8.

Egységes járadék	101.75	Magyar hitelbank	461.50
Magy. arany-kor.-jár.	123.60	Länderbank	285.80
4% magyar kor.-jár.	99.42	Unionbank	334.50
Magy. földteherm.-köt.	99.20	Államvasut	446.—
Anglo-bank	171.—	Délvasut-részvény	111.50
Osztr. bank-egyesület	154.60	Napoleonor	9.68 1/2
Osztrák hitelbank	405.—	Márka	59.70

Szerkesztői üzenetek.

Dr. L . . . Sopron. A magyar akadémiai szótárban ez olvasható: Zöldesütörtök, Nagycsütörtök, midőn új tavaszi zöldséggel készített levest szokás enni. Üdvözlét.

Elly, helyben. Türelmet kérünk. Bátran levethette volna az ismeretlenség fátyolát. Ha beválik, ugy is kérnünk kell arra, hogy kiletét velünk tudassa.

H. J. Provokálás is . . . no, de más is. Legyen nyugodt; hadd mutogassák a rozsdás fringliakat, legalább mindenki tudja, hogy rozsdásak.

Reverendissimus. Köszönjük öszinte és nyílt szavait. Az a jezsuitaskodás közismeretnek örvend. A zsidó és a szabadkőmives nem árul macskát zsákba, ámbátor a ezikk eredetibe illetőleg a „Volksblatt“ redakezióját is, megtevesztette az egyik helyi lapnak közleménye, a midőn két olyan embert nevezte meg segédszerkesztőknek, a kik nem azok. A tanulók kezébe adott Herkó Páter kalendáriumról van tudomásunk.

S. J. urnak Vágh. Örömmel üdvözöljük levelezőink soraiban, kérünk gyors tudósítást.

Endréd. Mikor szólalsz már meg? Üdvözlünk!

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.17 délután. **Indulás Győr-felé:** 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este. **Érkezés Bécsből:** 9.16 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este. **Érkezés Győrből:** 9.20 délelőtt, 3.04 délután, 8.38 este.

Kis lutri.

Bécs	86	31	12	10	40
Grác	56	86	42	73	53
Temesvár	3	14	35	42	70

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Egy használt, de jó karban levő és öntött vasramával ellátott 7 oktávós

Zongora

70 trtért eladó. Bővebb értesítés Malom-utca 2 F szám alatt.

Ein überpieltes

Klavier

mit Gußeisenrahmen und 7 Oktaven ist um den Preis von 70 Gulden zu verkaufen. Näheres Mühlgasse 2 F. 274

Léb's Café Theater.

Nur 3 Vorstellungen.

Montag, 8. April, Dienstag, 9. April, Mittwoch 10. April

Elite-Vorstellung

der bekannten

Gesellschaft Fischer aus Wien,

3 Damen und 3 Herren.

Um zahlreichen Besuch bittet

Paul Léb,
Cafétier.

278

Legkedveltebb illat-ujdonság. Beliebtteste Parfüm-Neuheit.

Természetes ibolya-illat. Natürlicher Veilchengeruch.

JÉHN VILMOS GYÓGYSZERTÁRA A VÖRÖS KERESZTHEZ

VIOLETTE NATURELLE

SOPRONBAN ÉLES-SZÖG 1B.

Einzig zu bekommen bei: Apotheker W. Jéhn, Oedenburg, Scharfes Eck 1 B. 277

Feilimuhaltan honon Unübertroffen an Zartheit.

Hirdetmény.

Dör község 1621 katasztrális hold területén a vadászati jog

6 évre, f. hó 30-án, délelőtt 10 órakor, a község-házánál tartandó árverésen bérbeadatik.

Sopronmegye szováti körjegyzőség, esornai járás Szabó József, körjegyző.

276a

Bükköny (s szalma!

A D. R. O. gazdasági-intézetőség Gross-Sonntag-ban (Dél-steiermark)

VESZ

50 métermázsza csiraképes bükköny-magot. Ajánlatok és minták tisztelettel kéretnek. Valamint több waggon szalma is kerestetik megvételre.

Saatwicke u. Stroh!

Die D. R. O. Oekonomie-Verwaltung in Groß-Sonntag (Dél-steiermark)

fauft

50 Meterzentner feimfahige Saatwicke. Um Offert und Muster wird höflichst ersucht. Auch mehrere Waggons Stroh werden zu kaufen gesucht. 275

Alois Keil's

Fussboden-Glasur

vorzüglichster Anstrich für weiche Fussböden.

Preis einer grossen Flasche fl. 1.35, einer kleinen Flasche 68 kr.

Wachs-Pasta,

Gold-Lack

bestes Einlassmittel für Parquetten. zum Vergolden von Bilderrahmen etc. Preis einer Dose 60 kr. Preis eines Fläschchens 20 kr.

202

stets vorrätig bei:

P. Müller in Oedenburg.

Köszönetnyilvánítás.

E helyen mondunk mélyen érzett köszönetet tisztelt barátainknak, ismerőseinknek és rokonainknak azért az őszinte részvétért, melyben felejtethetlen, drága leányunknak, illetőleg testvérünknek

Pfendesack Paulina

elhunyta alkalmából részesítettek és a melyből kifolyólag temetésén megjelenni és koporsóját virággal borítani kegyeskedtek.

Különösen köszönetet mondunk azon három fiatal urnak, kik szívesek voltak a koporsó előtt, a párnán a szüzkoszorút vinni.

Sopron, 1895. április 7.

A gyászoló család.

Dankagung.

Für die vielen Beweise inniger Theilnahme, welche uns anlässlich des Hinscheidens unserer unvergeßlichen, theuren Tochter, resp. Schwester

Pauline Pfendesack

zusammen, sowie für die zahlreiche Theilnahme an deren Leichenbegängnisse und die schönen Blumen Spenden sprechen wir allen werthen Freunden, Bekannten und Verwandten unseren tiefstgefühlten Dank aus.

Wir danken insbesondere jenen drei jungen Herren, welche die Güte hatten vor dem Sarge den Polster mit dem Jungfrauenkranze zu tragen.

Oedenburg, 7. April 1895. 272

Die trauernde Familie.

Nicht nur
**Buchdruck-
Arbeiten**
sondern auch

Lithografische Arbeiten

Verlobungs-, Visit-, Einladungs-Karten, Rechnungen, Fakturen, Aktien, Diplome, Kassascheine, Reklame-Plakate, Flaschen-
Zigaretten, Pläne, Karten, Bilder effektuiren schön und billig

C. Romwalter & Sohn
Oedenburg, Grabenrunde 121.